

ritas apli qd ad nos rē. pcedit quo ad sniam excoicatiois
 itē quo ad fidē & quo ad spūalia. sunt aut iudei subiecti ro-
 māo ipio. & deliquētes pnt pūri p iudicē seclare ēt dū veni-
 unt p. l. dīnā i p̄bēdo mīmonū vt i. l. ij. & i. l. nemo. C. d. u
 deis. Et vide ad m̄z plene nōra p Inn. i. d. c. q. sup bis d
 voto. In gl. i. v. duo ibi q. si dormierit. dic q. ibi pmittit
 plures vxores n̄ eodē tpe s̄z successiue. Et nō gl. q. nume-
 rus plural q̄qz pōit ad excludēz maioris numeri vt bic.
 q̄qz minoris vt i. c. l. vniuersis. & q̄ ibi nōt gl. d. testi. d. z
 g. capi ille itellec. s̄z quē euitat absurditas. In gl. i. v. si
 ad iparia i. si. nō bñ gl. & p. ei. cōclusiōe fac. nā marit. reuo-
 cat votū vxoris & si e. vt in. c. noluit. xxxij. q. v. & vide bo.
 gl. i. c. manifestū. ea. q. Itē marit. accusat vxorē de adulte-
 rio crīaliter & si e. xxxij. q. i. s. publico. & vide qd nō. in. c.
 tue. de. pcura. In gl. i. v. cōpellef ibi dicit Jo. & h. t. z gl.
 i. c. si i. fides. xxvij. q. i. & i. c. si. ea. cā. & q. ij. host. dicit h. q. in-
 ter fideles mīmonū n̄ dissoluit vt. a. c. pri. Inter infideles
 vō d. z iudex p̄figere terminū remanēt i infidelitate. vt cobī-
 tet fideli. qd si noluerit dissoluit mīmonū & sic scit q. an p̄fi-
 xionē terminū n̄ ē mīmonū solutū. h. dcm̄ mibi n̄ pl. l. z vñ
 le sit illud a p̄ncipio suare. vt clare appareat de volūtate in
 fidelis satis ē. n. q. alijs mōis appere possit q. nolit cū fide-
 lībitare. In gl. h. ibi bñficiū alicui cōpetēs. Nō bñ gl. et
 dicit h. doc. marie ino. q. p baptisimū n̄ tollit accusatio crī-
 minis. & p̄t eē rō iudicio meo. nā p̄a i foro iudiciali iponit
 q. deliquēdo lēsit rēpublicā. baptisimū vō opat remissioez
 pctōz respēu lēsiōis dei. als q. qz iudex de facili p̄ deli-
 cū diceret se velle effici xpianū vt euitaret penā. Itē p bap-
 tismū s̄z doc. tollit oīs seq̄la peccati. vt isania p̄tra rōne de
 licit. exēplū i vsurario. Idē de irregularitate q. puēt rōne
 delicti vt si infidelis aliū occidit reuersus ad fidē possit p̄mo
 ueri ad ordies. qz tollit illa irregularitas. cū sit seq̄la pcti. p
 b. l. di. sigs viduā. S̄z ē dubiū qd de irregularitate p̄tra si
 ne pctō. pōe q. pagan. rōe officij publici aliqūe fac. mozi.
 Et i h. doc. sūt varij. host. & io. an. & do. an. sēnit q. bec irre-
 gularitas n̄ tollat p baptisimū. qz n̄ ē seq̄la pcti p h. dcm̄. c.
 sigs viduā. S̄z h. dcm̄. t. a. & Jo. cal. tenēt p̄m q. idēitate
 oīs irregularitas p̄tra ex bōicidīo tollit qd mibi pl. p. l. z p
 p. a. s̄rio sēsu gnāt s̄p̄tū ex. d. c. sigs viduā. & l. di. c. i.
 Itē q. s̄ efficit irregularis ex bōicidīo cōmissio sine pctō rōe
 cuiusdā erroris. vt. n. qdā error q. is. p̄moueat q. sēc. boiez
 mozi q. rō cessat i infidelib. cū p baptisimū videat nou. bō
 l. di. serz. Itē ista irregularitas p̄cessit ex p̄stitutiōe ecclie. iō
 nō d. z extēdi ad infideles vt h. iūcto. c. is. q. de sē. ex. li. vi. fac
 nōbile dcm̄ ino. i. c. ad audiētiā de boni. vbi dicit q. cū irre-
 gularitas sit de iure positio debem. idubio interpretari quē
 n̄ ē irregularē. Irregularitas vō p̄tra ex defectu sacri n̄ tolli-
 tur p baptisimū vt ē bigamia. xxvi. di. i. c. acuti. & i. c. de m-
 de. Et p̄dcis isert ad clarā dēcisionē ist. qōnis nā coipo q.
 vxor. p̄misit adulteriū fuit ius acq̄sitū marito. vt possit vxorē
 rē adulterā a se abijcere. iō p baptisimū h. ius marito cōpe-
 tēs n̄ tollit. Extra gl. q̄rit nūqd vxor reuersa ad fidē gau-
 deat p̄uilegio dotis p̄cesso mulierib. ab ipatore i dotib. re-
 perēdis vt p̄ferat oib. creditorib. de qb. i. l. affiduis. C. q.
 po. i. pig. ha. dicit i. c. ex līs de pig. Cōcludit doc. q. sic qz
 si ipator ponit cōcedere. fori. ipe de. h. rō. paz. p̄cludit.
 qz n̄ appet q. p baptisimū de. voluerit p̄cedere. S̄z ego ab-
 lego ter. i. auct. itē p̄uilegiū. C. de hereti. vbi d. q. p̄uilegiūz
 dotiū n̄ p̄petur bis q. n̄ p̄cipat de fide. a p̄rio g. oib. p̄cipā-
 tib. p̄petur. satis ē q. tpe quo vlt. vti p̄uilegio ē i fide ar. co-
 rū q. nō bar. i. l. ex. f. d. ff. de vul. & pup. satis. n. est q̄litarē si
 dei iesse tpe vsus p̄uilegiū. Vltio iducit h. līa ad qōnē qd
 si fidelis dicat plurib. mulierib. duco vos in vxores & ille
 p̄iter r̄ndeāt & nos te i maritū q. istaz sit p̄iur. Cōclusio est
 q. n̄lta qz n̄ bñt auz obligādi se p̄cise vni qd. p̄cedit ēt si i-
 ter illas vna n̄ fuisz apta ad mīmonū istū. deficit. n. h. cō-
 sensus respectu istius viri tantum rē.

Deus. Nonit dispēlatōez ecclie cuz nouiter
 pueris ad fidē vt vtrā mīmonio cū re-
 licis frat. p̄cto s̄z. l. mosaycā. Vel sūma alr sic. Nō l. z re-

licitā fr̄s i vxorē accipe & de scō ducta sepanda ē nisi ecclia
 aiter dispēset. **C**asus literalis. Quidā infideles. s. luon. n̄
 cōtrahēbant ma. cum relicis fratrum suoz. luon. n̄ de
 nouo conuersi sunt ad fidem. querēbatur vtrum deberent
 remanere cum relicis fratrum suorum. do. pa. cōcedit eis
 p. opter infirmitatem illorum vt matroniis p̄tractis cuz
 r. licis fratru vtrūq. dūmō fratribus deccētib. sine. ple
 cū talib. p̄erit. vt iuxta legē mosaycā semē defuncti sus. cū
 rēt p̄bībēdo ne tales de cetero sibi copulēt post fidē re ce-
 ptam. **Ber.** **Nō** p. q. s̄z. l. mosaycā licebat ducere vxorē
 fr̄s defuncti duob. m̄ iternitētib. **P̄rio** q. si decesserit
 sine. ple. **S̄cdo** vt duceret cā suscitādi semē defuncti. nā so-
 boles idē suscepta attribuebat fr̄i defuncto. vñ iste sup̄stes
 erat p̄ carnal. defūc. vō erat legal. vñ filij attribuebat de-
 fūcto. & illud oli fuit istitutū i figura. q. hodie cessat cū veri-
 tas illuxerit. de quo vide ter. i. c. oli. viij. q. i. **S̄cdo** nō pa-
 p̄ i et maria cā posse dispēlat. p̄ nouū testm̄. **Nō** vltio bo-
 die non licere ducere vxorem fratris relictam in vxorem ēt
 fm̄ dispositionem. l. malayce rē. **Nicolaus Abbas.**

De donationibus inter virum & vxorem & dote post
 diuortium restituenda. **Rubrica.**

Sup̄ vltū ē de diuortijs. S̄z qz diuortio scō dos repen-
 solet. & cōcedit plerūqz de dōtōe scā p̄stare mīmonio. iō
 post rubricā p̄cedētē subijc̄ istā i q. tractat tā de dōtōe scā
 iter virū & vxorē qz de dote p̄ diuortij restituēda rē.

Mulieres. **S**epato licite mīmonio dot
 ē restituēda b. d. **Nō** p. q.
 q̄qz mīmonū ex cā licita sepāt puta pp cō-
 sāgunitatē & affinitatē vltiō ipedimētū. **Et**
 qz iste tex. loq̄t idēitate & gnāliter ibi fuerit se-
 pate. credo dispōnē ter. b̄re locū ēt si sit sepato scā quo ad
 thoz & mutuā fuiturē i eo cāu i quo mulier n̄ v̄t dote pri-
 uada. v̄puta si pp nimia viri scūitā sepāt mīmonū. vel qz
 vxor ad fidē ē cōuersa vel i casu fili. **Nō** vltio q. mīmo-
 nio sepato dos d. z itegre reddi. nihil ē de iure marit. d. z lu-
 crifacere pp expēsas scās. nā ius solūmō cōcedit sibi fruc-
 tus dotis ad onera mīmonij supportada vt i. c. salubrit. de
 vsuris. & i. l. vnica. C. de rei vxor. actio. **In** gl. ij. ibi iquan-
 tū facere p̄t. Jo. an. dicit gl. loq̄ p̄ ter. cū ter. dicat totā dotez
 reddi debere. nec ob. iura allegata i gl. loquūt. n. q̄i veruz
 mīmonū soluit. tūc. n. pp reliq̄as pozis mīmonij d̄ferē ma-
 rito. vt n̄ pueniat nisi iquātū facere p̄t. **S̄z** iste tex. d. z itelli-
 gi i mīmonio putatiuo. puta cū mīmonū sepāt de scō pp
 ipedimētū aliq̄d. nā tūc cū appeat illū n̄ fuisse maritū n̄ d. z
 sibi cōsili cū p̄iudicio vxoris. Itē isto cāu n̄ dat actio d. do-
 te. s̄z agit cōditōe ob cāz vel sine cā. vt nōt gl. j. e. c. de p̄u-
 dētia. merito cessat p̄uilegiū tributū marito i reddēdo de-
 tis. **Et** nō bñ h. dcm̄ qz multū litat iura ciuilia allegata i gl.
 eo tū casu quo marito p̄petur p̄uilegiū. dicit io. an. & bñ q. nō
 trāsit ad heredes mariti extrā eos. **Et** d. z p̄siderari quāuz
 facere p̄t marit. babito respēu ad ip̄s cōdēnatiōis vt i. l. ma-
 ritū. & m. l. rei iudicare. ff. so. matri. **Abbas.**

Significavit. **S**oluto mīmonio cogit
 vir dote restituere & bo-
 na diuidere. q. cōiter eis obuenerūt. h. dicit. **P̄mo** ponit
 duplicē mulieris querelā. scōo cāe cognitōem ibi ideoz.
Casus l̄ralis. **I**nter. p. mulierē & h. viz suū fuit diuorti-
 uz celebratū. **S̄z** dcm̄. h. dote suā illicite detinet & reddere
 p̄dicat possessiōes q̄sdā hēbāt cōes & illas s̄l̄t retinere. cōten-
 dit. vñ mulier ista p̄sta fuit do. pa. mādat pa. q̄busdā. q̄te-
 nus si ē ita. nec ē aliō. qd ipediat viz illū p̄pellāt ad restitū-
 nē dotis. & ad diuisiōez eoz q. oli cōiter h̄erēt. **Ber.** **Nō**
 p̄ optimū ar. q. ecclia p̄ p̄ncipit adiri sup̄ restōe dotis mī-
 monio p̄us sepato. **Nō** p. q. obuēntia cōiter marito &
 vxori debēt diuidi soluto mīmonio. **Et** itellige vt d. i gl. d.
 acq̄htis ex bōis vtriusqz. **Vel** extra gl. itellige de donatis
 vel relicis vtriusqz. **Vel** s̄z p̄suetudinē quozdā locozū s̄z
 quā acq̄hta p̄ alterz p̄uigū p̄stare mīmonio efficiunt. i. cō. a. &
 veniūt diuidēda soluto mīmonio. & s̄z istū intellectū collige
 tales p̄suetudines seu statuta v̄dicare sibi locū ēt in m̄v
 554 11

monio putatio. 7 sic declarato in finio nulla bõa p altez
acqfita veniunt diuideda ac si in finio tenuiffet. cessanti-
bus autē istis cãis vel filib' vxori restituit dos dñtarat qa
oia psumuntur acqfita ex bõis mariti vt in. l. certũ. C. de do
na. iter vi. 7 vxõ. 7 i. l. quintus. ff. e. ti. Et id si mulier repit
aliquid habere vltra dotē. illud potest p maritũ vendicari
qz psumit acqfita de bonis suis nisi ipa pñũ doceat n̄
emz dz psumi qz illicito modo acqfuerit.

De prudentia. Delegatus ad causã
m̄imonij si ferat sen-
tentiã diuortij. pñũciare dz dotē restitui. 7 e casus
multũ allegabilis. duo facit. p̄ ponit delegatorũ rep̄hẽbi-
le sc̄m. 2º illud emẽdari p̄cipit ibi qz igif. ¶ Casus lzalis.
Cã m̄imonij q̄ vtebat iter. b. 7. m. comissa fuit qbusdã iu-
dicibus. Iudices p̄lagunitate. p̄bata tulerũt sn̄iaz diuor-
tij iter eos. sz de dote quã mulier repetebat a viro nihil di-
xerũt. vñ mulier h̄ significauit dño pa. Rñt pa. eisde iudici-
bus. qz ipi de m̄imonio p̄ncipalr̄ coguerũt 7 de dote q̄ est
cã icidēs accessorie cogscere debuerũt 7 diffinire vñ man-
dat q̄tenº p̄dictũ. b. cõpellat vt p̄dcẽ mulieri totã dotē sicut
iustũ fuerit restituat. Ber. ¶ Mõ p̄ iudicẽ eccliaficũ posse
cognoscere de cã tpali laicorũ cã venit accessorie ad cãz ec-
cliaficã 7 ad h̄ allegat quodidie iste tex. secº at si cã spũal
icidit corã iudice seculari. nã de ea n̄ v3 cogscere secularis.
sz illã remittit ad eccliaficũ vt i. c. latoz. q. fi. sint le. 7. c. tuaz
de oz. cogni. secº est i eccliafico quo ad tpalia vt h̄ vides. et
ronẽ diuorsitatis tetigi i. d. c. latoz. Et aduerte qz plº p̄bat
iste tex. qz solet allegari. nã n̄ solũ eccliaficº cogscit de tpa-
li cã icidẽt seu p̄iudiciali sz et de cã tpali. q̄ venit accessorie
ad cãz eccliaficã. lz n̄ sit ipiº p̄iudicialis. nã sine cã dotis p̄t
decidi cã m̄imonialis. 7 sic n̄ e p̄iudicial ad cãz m̄imonia-
le. 7 nihilominº iudex eccliaficº cogscit rõe accessorie. depẽ
det. n. a cã m̄imonij: qz vbi n̄ e m̄imonij n̄ e dos. l. iij. ff.
de iure dotũ qd̄ bñ nobis. ¶ Mõ qz p̄missã cã p̄ncipali v3
comissa cã accessoria facit. c. prudentia de offi. dele. ¶ Mõ vl-
timo sz vez intellectũ iudicẽ delegatũ nõ dici offiº suo fũctũ
si n̄ pñũciat sup dote. qd̄ declara vt. j. latiº. ¶ In gl. i. ibi
cõditõe sine cã. nõ bñ gl. qz vbi cõstat m̄imonij nullũ fuis-
se n̄ agit actõe de dote ad restõnẽ dotis. sz cõditõe sine cã.
7 p̄ h̄ tex. i. l. fi. ff. de cõdi. sine cã. 7 dicitur doc. qz bec p̄iudic-
e ita p̄uilegiata quo ad ipaz mulierẽ sic actio de dote. ff. de
pecu. l. ex scõ 7 i. l. ij. ff. de put. cre. vide p̄ spe. e. ti. §. fi. v. sz
si m̄imonij. 7 sic p̄ferĩ alijs creditorib'. sic si vez fuisz m̄i-
monij. put bñ i. l. assiduis. C. q. po. i. pig. ba. 7 in. c. ex lris
cũ ibi notis d̄ pig. ¶ In ea. gl. ibi trina dic. i. p̄ ano restitue-
bat tertia ps. i scõo ano alia tertia. i tertio reliq̄ tertia. sz bo-
die. p̄cedit qd̄ d̄ i. fi. gl. vt imobilia restituat statim. mobilia
vsqz ad anũ. ¶ Quid at si iteriz vxor non h3 vñ viuat. dic qz
dz alimẽtari ab herede mariti. vt nõ. i. l. i. all. i. gl. 7 an vale-
at statutũ vt qz diu heres distulerit restituere dotē soluat cer-
tũ qd̄ mulieri. p̄ crenario. vide p̄ io. d̄ lig. i. cle. vnica d̄ vsu.
vbi v3 cõcludere qz n̄. 7 credo qz anº iste dz dari vbi matri-
monij tenuit. secº si sep at p̄p̄ ipedimẽtũ vt dixi i. c. i. s. eo.
¶ In gl. ij. ibi corã iudice seculari. nõ bñ gl. qz vbi de dote
agit p̄ncipalr̄. v3puta qz n̄ fuit disputatũ de virib' m̄imonij
iudex eccliaficº n̄ e cõpetēs iter laicos. p̄ñũ h̄ lz Anno. di-
cens qz cã cã dotis sit multũ cõiuncta m̄imõio. p̄t de ea iu-
dex eccliaficº cogscere. 7 sic vterqz. f. eccliaficº 7 secularis
erit cõpetēs. do. an. t3 dcm̄ gl. nisi repetēs dotē eẽt vidua 7
opp̄ssa. ¶ Pro dco ino. alfo tex. i. c. i. 7. ij. s. e. 7 in. c. p̄ vras
j. c. nã rone cõneritatis apliat iurisdictio vt i. c. q̄nto d̄ iudi.
¶ Ite ecclia dz eẽ fauorabilis mulierib' i dotib' recuperãdis
j. e. n̄tp. 7 tene m̄en dcm̄ ino. ¶ In fi. gl. vlt̄ ḡ gl. qz iudex
deputatus sup cã p̄ncipali si i diffinitõe ipiº nihil dixit d̄ ac-
cessorio n̄ p̄t apliº de ista sine noua comissõe se iterponere
qd̄ bñ nobis. p̄ quo bñ fac. c. cũ appellatõib' de ap. li. vi. 7
l. terminato. C. de fruc. 7 lit. expẽ. do. an. dic̄ p̄ñã opi. posse
sustineri qñ. p̄ cã accessoria cõpetit actio vt i casu n̄fo. qz tẽ
viraqz cã v3 p̄ncipalr̄ comissa. secº vbi expẽdret offiº iudi-
cis nihil allegaret. sz p̄ h̄ dco qd̄ mibi pl3 alio tex. nõ. in. l.

iii. C. de pos. vbi vñ ter. aprº i eo qz ibi p̄derat vnica acti-
onẽ cõpetere. p̄ deposito 7 p̄ vsuris restituẽdis 7 p̄ dilatoe
restõnis depositi. iõ iudex qz pñũciat sup restõne depõsi-
ti. 7 nihil dixit de vsuris n̄ p̄t apliº de illis cogscere qñi secº
si p̄ vsuris accessorie veniẽtib' cõpeteret alia actio sed in ca-
su nostro pro restitutione dotis competit alia actio vt i p̄ria
glo. ergo nõ p̄t dici iudicem functum officio suo. qz dos
nõ restituitur ex officio iudicis. Et notabis h̄ dictum. 7 sic
limita dictum glo. 7 ita loquunt iura allata in ea.

De Merunque. Mulier pp adulteriũ a vi-
ro separata p̄dit dotē. b. d.
Mõ ibi fornicatõis. qz fornicatio e nomez gnãle
cõprehẽdēs i se adulteriũ 7 oẽz illicitũ coitũ. xxxvi. q. i. in
p̄ri. ¶ Mõ 2º ibi iudicio ecclie. qz maritº nõ lucrãt dotez ob
adulteriũ vxoris separato m̄imõio a iudice seculari. nã iu-
dex secularis n̄ e i h̄ cõpetēs qñ agit ciuilit̄ vt in. c. tue. 7
qd̄ ibi nõ. de pecu. vide p̄ Jo. an. i. c. fi. de fo. cõpe. lib. vi. 7
qd̄ plene dixi i. c. cũ sit gnãle de fo. cõpe. ¶ Mõ 3º ibi aut
ppa volũtate. 7 tene m̄en qz si vxor recedit a viro. p̄pa vo-
lũtate itellige pp adulteriũ. vt qz timuit maritũ sibi repetẽ-
ti dotē obstat exceptio adulterij. Et ex h̄ nõ singlr̄ qz mari-
tus p̄t p̄seq dotē sine accusatõe adulterij excipiẽdo mõ p̄-
dcõ. ¶ Alij exponũt de p̄pria volũtate mariti p̄t cõseq dotē
vt qz maritº eã expulit. et secũdũ istũ intellectũ quẽ n̄ appro-
bat doc. nõ qz maritº p̄t. p̄pa aucte a se abijcere vxorẽ ad-
ultera. qd̄ itelligit adulterio exite notorio vt dico plẽ. i. c.
fi. j. de adul. vbi gl. 7 h̄ e casu vxori repetẽti dotē obstat ex-
ceptio adulterij. 7 sic nõ qz quo ad dotē lucrãdã paria sunt
m̄imonij separari iudicio ecclie vel p̄pa volũtate vxoris vel
mariti ob cãm fornicatõis. ¶ Mõ ibi recõciliatam. qz vxor
adultera recõciliata p̄ maritũ nõ dz p̄dere dotē. ¶ Sz qro
qd̄ de viro comittẽte adulteriũ. dico qz dz p̄dere donatõez
pp nuptias. quã fecit vxori 7 pari mõ p̄t m̄imonij sepa-
ri quo ad thoz istate vxore. vt e tex. i. c. i. s. vt lite nõ cõtes.
nõ. n. quo ad h̄ iudicãt ad iparia maritº 7 vxor. vt i. c. gau-
demº. s. ti. p̄ri. 7. xxxij. q. vi. nihil iniquus. ¶ Secũdo qro
nũqd̄ heres mariti possit vxori obijcere adulteriũ ad effe-
ctũ ipediẽdi restitõez dotis. Spe. tãgit eo. ti. §. fi. v. qd̄
si mlier agat 7 i ti. de excep. i. §. dicto. v. ite q̄rif. sz plẽº p̄
Bar. i. l. rei iudicate. ff. so. ma. vbi cõcludit qz n̄ p̄ illũ tex.
ex quo maritus tacuit in vita qd̄ satis mibi pl3. ar. in. c. fi. d̄
dona. sz nũquid maritº possit obijcere p̄ herede vxoris d̄fũ
eti. dicẽdũ vt habet in tex. 7 glo. in. l. fi. C. de adul. ¶ In gl.
in ver. dotalitũ. nõ duas vltimas expositiones glo. ¶ P̄ria
qz vxor eẽ donationẽ pp nuptias p̄dit quã debebat lucrari
ex pacto soluto m̄imõio. 2º qz p̄dit eẽ bona parasrenalia
7 dicũt parasrenalia bona q̄ mulier h3 vltra dotē. bec tñ vl-
tima expositio nõ vt p̄cedere qz appellatõne dotis vel do-
talicij ex p̄pria significatõe nõ veniũt parasrenalia. 7 iõ cũ
sumus in mã p̄eali verba nõ debẽt extẽdi sz ponĩ restringi
vt in. c. statutũ. de elec. lib. vj. 7 in regula odia. 7 in regula in
penis. de re. iur. lib. vj. 7 iõ doc. vident̄ approbare exposi-
tionẽ p̄cedẽtez in glo. m̄ tenebis m̄en glo. pp ipsius aucto-
ritatẽ 7 p̄t appellari dotalitũ dotis p̄ciũ. ¶ In glo. fi. ibi 7
istud verius credo. ¶ Mõ glo. singulariter qz facit ad multa
7 cõiter doc. vt Anno. 7 hosti. 7 Bos. 7 Jo. an. sequũt gl.
pp rones ipsius 7 marie pp. l. si vxor. ff. de adul. vbi dicit
qz nec m̄imonij nec spẽ m̄imonij violare lz. vñ pp p̄uã
intentionẽ mulieris. 7 qz iã sn̄ia transfuit i rẽ iudicatã nõ d̄
bet mulier dotem recupare. lz nũc appareat matrimonij
fuisse nullum. 7 maxime hoc e tenẽdũ ne det mlieri cã falsã
di. p̄bationes vt dotē recuperet. 7 facit p̄ hac pte qd̄ dispu-
tata i regula cũ qs de reg. iu. li. vj. in mercu. vbi decidit qz
ille q cognouit solutaz credēs cognoscere maritatã p̄iur
p̄ crine adulterij. 7 lz aliq̄ aliter distinguãt. mibi tñ pl3 vt
s. dixi. opi. gl. que eẽ videt eẽe cõmunis. Abbas.

Et si necesse. Propter varietatẽ le-
curaz nõ sol3 sumari
7 fm̄ intellectũ q plº pl3 hoc intendit. Cogit mu-
lier ex officio iudicis donata sibi a viro pp nuptias. p̄ p̄fer-

uandē illiciti matrimonij relaxare. si talis donatio p̄stet ipe
dimētū dissolutiōi talis m̄rimoniū. diuidit nā ponit māda
tū p̄missa triplici ip̄si cā. quaz p̄ma p̄stet in facto relique
i iure. secūda ibi cū castra. tertia ibi ne ar̄. **C**asus literalis
Rex legionū. accepit in vxores filiā regis castelle & eidē de
dit i donationē. p̄pter nuptias castra quedam ita videlicet
q̄ si aliquo casu ip̄az reliqueret castra ip̄a cederēt i ius ei
sed ip̄i p̄pter cōsanguinitatē i simul n̄ poterāt remanere vñ
papa mādauit q̄ deberēt abinice separari: s̄ rex legionū. no
lebat eā dimittere nisi castra sibi restituerent. & ita castra il
la p̄stabāt i pedimētū copule dissoluēde. vñ mādat pa. ar
chiepo cōpostel. & vniuersis ep̄s i regno legionū. cōstituitis
q̄ cū castra ip̄a q̄ i pedimētū p̄stant copule dissoluēde n̄ taz
ob turpē q̄z ob nullā cāz sunt data cū iter eos m̄rimonium
eē nō possit: iō nec dos nec donatio. p̄pter nuptias eē p̄t: et
ne ad cōmodū ei cedat q̄d debet i penā eius pon̄ retōz q̄ri
castra ip̄a restitui faciāt: & ad id p̄ excoicatiois s̄ntaz puellas
coartari. **B**er. **N**ō p̄mo ibi in dotem q̄ uir q̄nqz dotat
mulierē. gl. tamē p̄ma exponit dotē. i. donationē p̄ nupti
as & tūc nō colligit illud uotabile. sed tenēdo tex. p̄prie di
cit. **A**n. q̄ loquit̄ s̄m cōsuetudinē hispanozū q̄ vxores do
tant. **E**x quo nota q̄ licite marit̄ dotat vxorē. i. cōstituit si
bi dotē ex p̄pria substantia. sed tu hoc lita q̄n ista donatio do
tis fit an̄ p̄ctuz matrimonij. sec̄ ar̄ si post p̄ctū vel si effice
donatiois referret̄ i tps̄ m̄rimoniū. q̄ tūc nō valeret vt i. l.
i. & q̄d ibi nō. **C**. de dona. an̄ nup. nisi plebei reciperet no
bile i vxorē. & tūc videat̄ donasse cā recōp̄sadi cū nobilita
te. vt ibi nō. & per bar. i. l. si dūozio. ff. solu. ma. **N**ō se
cūdo nō valere pacta q̄ dissolutionē m̄rimoniū p̄ iuris dispo
sitionē difficultat. nā m̄rimonia debēt eē libera i p̄bēdo & in
dissoluēdo vt i. l. libera. **C**. de inuti. stip. **N**ō tertio q̄ vbi
nō ē m̄rimoniū si p̄t dici dos. & q̄ talis dos soluta p̄teritū
m̄rimoniū nulli p̄t repeti cōditioe sine cā. de quo i. l. auun
culo. ff. de cōdi. sine cā. erāt. n. isti cōsanguinei i gradu pro
hibito vt in gl. **N**ō q̄ nō d̄z q̄s sentire cōmodū. vñ d̄z
penā sustinere. **U**ltimo collige iudicē ecclesiasticū posse
se iromittere de restitutiōe donis marie cū difficultat̄ dissol
utionē illiciti m̄rimoniū. **I**n gl. si. in si. nō singularit̄ istaz
gl. que satis plene discutit an̄ q̄n p̄bentes m̄rimoniū p̄ le
ges debeāt p̄dere dotē & donationez p̄ nuptias. & collige
ex ea q̄nqz solutiōes seu lec. **P**ria q̄ isti ignorāter p̄rerūt.
iō fit restitutiō hinc inde & bona nō applicatur fisco. bec so.
vera est i se. & p̄batur in. l. q̄. & auct. incestas. **C**. de incest.
nup. vbi pena cōfiscatiois ip̄onit sciēter p̄bentib̄. s̄z bec so
lutiō nō p̄t gl. quo ad istū tex. q̄ isti dicebāt cōsanguinei in
secūdo gradu. & sic nō erat p̄suprio ignorāte. **N**ō diligē
ter hoc dēn̄ q̄ cōiūcti in gradu. p̄p̄quo p̄sumūt h̄e no
ciā cōsanguinitatis. **S**ec̄da lec. seu so. q̄ isti sciebāt sc̄m. s̄z ig
rabāt ius. forte. n. credebant q̄ regib̄ liceret p̄bere in gra
du. p̄hibito lege canonica. & fuit bec lec. **J**o. ex qua collige
q̄ ignorātia iuris excusat ab illa pena cōfiscatiois bonozū
q̄d nō vñ placere **J**o. an. hic. dicit. n. q̄ ignorātia iuris non
excusaret istos. q̄nimo nec feminā cū illa nō excuset nisi in
casib̄ a iure exp̄ssis. vt ē tex. notabilis i. l. nec passis. **C**. de
iuris & fac. igno. possit tamē p̄cedere s̄z cū. si errassent i fa
cto. p̄nta q̄ credidissēt disp̄sati. & sic trāseūt doctores cōi
ter hic. & vidētur tenere legiste in. l. qui cōtra p̄allegata. & in
l. auunculo. ff. de cōditioib̄ sine cā. sed **B**ar. t̄z ibi p̄rius se
quēdo istā op̄ionē **J**o. l̄z d̄ ea nō faciat m̄tōnē & h̄ p̄ auctē
ticā incestas. vbi pena apponit sciēter p̄bentib̄ faciat. l. si ad
ulteriū. ff. de adulterijs. vbi errātes in iure excusatur a p̄ca
icestus & adulterij. nec ob. dicta. l. q̄. que regit iustū ex
rorē. nā loquit̄ s̄m eū q̄n agit de pena amissiois lucri. non
enī ex pacto p̄cedēti poterit alter cōingū ex tali m̄rimonio
aliquid lucrari nisi iusto errore tale m̄rimoniū p̄risset. **E**t iō
cōclūde tria. q̄ aut agit de pena adulterij seu icestus. & er
ror iuris excusat. vt. d. l. si adulteriū. vbi tex. notabilis. aut
agit de pena p̄ditiois. p̄prie substantie vt dotis seu donatio
nis p̄ nuptias. & idē ar. in. d. auct. incestas. **A**ut de pena p̄
ditiois lucri. & nō excusat vt i. d. l. qui p̄. & h̄c op̄ionē te

neo marie cū sim̄ in penalib̄. & sic assumēda ē mitior op̄io
vt in regula in penis li. vi. **E**t nobis b̄n̄ h̄c op̄ionē. q̄ ne
mo ponit hic. sed doc. moderni cōiter trāseūt cū op̄i. **J**oā.
an. bec t̄n̄ so. l̄z fit vera in se. t̄n̄ nō puto cōgruere huic l̄re.
q̄ hic p̄supponit q̄ ista puella erat digna pena ex tali cōiū
ctioe. ergo nō errauerat in iure p̄ dictā. l. si adulteriū. **T**er
tia solutio q̄ pena cōfiscatiois h̄bit locū. sed papa. p̄ bono
pacis ex officio suo h̄. puidit & de hoc infra i fine. **Q**uarta so
lutiō q̄ hic nō poterat pena cōfiscatiois h̄e locū. q̄ isti re
ges nō recognoscūt supiorē vt dixi in. c. p̄ venerabilē q̄ si
lij sint legitimi. **N**ō h̄c solutiōne singulariter. ex q̄ ego
colligo notabile dēn̄ q̄ in nō recognoscētib̄ supiorē de fa
cto papa nō v̄dicat sibi penā a lege ip̄ositam. & sic vñ q̄ in
istis papa nō succedit loco ip̄eratozū. & si eēt vera singulari
ter limitabit dicta inno. i. c. l̄z ex suscepto. de fo. p̄pe. vbi di
cit q̄ vbi deest supiorē de iure vel de sc̄o recurrēdum ē ad
papā ex generali potestate quā a deo recepit. & idē s̄r̄it bo
st̄e. in. c. nouit. de iudi. possit. n. dici q̄ papa succedit vt fa
ciat iusticiā nō aut vt exigat penā a lege ip̄ositā. possit t̄n̄ in
stari. s̄z p̄nūc trāsecat & tene semp̄ m̄tū illā solutiōne sic itel
lectā. **Q**uarta solutiō q̄ rex nō poterat aliter induci. vt rece
deret ab illa cōiūctioe nisi castris restituitis. & bec vltia solu
tiō incidit cūz tertia q̄d papa ex off̄o suo. puidit. **A**lij extra
glo. dicit q̄ ista erāt bona regni que nō poterāt alienari vt
i. c. itellecto. de iureiurā. **B**ec so. ē bona i se. s̄z nō cōgruit
littere cui rōnes s̄nt vniuersales. **A**lij dicit q̄ hic fuerunt
bona donata. p̄ cōseruatiōe illiciti m̄rimoniū. & sic nō vale
bar pactū cū ip̄ediret dissolutionē m̄rimoniū. & sentit h̄c sol.
do. an. sed certe l̄z fit vera in se an̄ traditionē rei. nō t̄n̄ valz
post traditōez. q̄ in pari cā turpitudis melior ē p̄ditō pos
sidentis vt in regula i pari i. vi. **E**t cōclūde m̄am cū d̄cis
doc. h̄ dic aut s̄nt cōtracta sp̄salia t̄n̄ de futuro. & nō h̄t lo
cū illa pena cōfiscatiois bonozū ēt i sciēter p̄bentib̄ vt ē tex.
s̄z cōez lecturā in. d. l. auunculo. **I**tē purat h̄ do. an. si fuit p̄
ctū m̄rimoniū & nōdū cōsumatū de hoc dicto satis p̄t du
bitari. & cōtrarium aperte sentit **B**ar. in. d. l. auunculo. vbi
videt̄ sentire q̄ p̄cto m̄rimonio p̄ verba de p̄cti h̄t locū il
la pena. nā nullus tex. exp̄sse exigit copulā. facit. l. cū hic
statu in si. ff. de dona. inter vi. & vxor. **T**ene t̄n̄ menti op̄i.
do. **A**n. q̄cū simus i penalib̄ possit obseruari. **A**ut ma
trimoniū fuit cōsumatū. & tūc si sciēter p̄rerūt h̄z locū illa
pena cum limitatione predictorū nisi supior ex officio suo
velit prouidere p̄ bonū pacis vel vt facilius dissoluat ta
le matrimonium. & in hoc casu itelligerē proprie istuz tex.
nā non video q̄ istū regi cōpetissēt actio q̄ dedit ob turpē
cām & tamen fuit secuta de facto. l̄z aliter inuat rō l̄re. s̄z vñ
tex. de hoc in. d. l. auunculo. nisi dicas q̄ licet fisco cōpetat
ius auferendi. nō t̄n̄ delatori deest ius reperēdi p̄ vxorem.
sed p̄ hoc facit illa regula in pari cā. **A**ut p̄rerūt ignorāter
& distingue qualitatem ignorāte vt. s̄. dixi. **E**xtra glo. h̄
quero nūqd̄ illa pena cōfiscat. dis h̄at locū cōtra p̄bentes
in gradibus p̄hibitis lege canonica. **A**liqui dixerūt q̄ nō
q̄ tex. i. d. l. qui contra. loquit̄ in p̄bentib̄ p̄ leges. **C**ōtra
riū cōsuluit do. meus do. car. cui dictum approbo. q̄ ex
quo lex approbat in istis sp̄sialibus canones vñ p̄bere p̄ le
gē qui cōtrabit p̄ canonē. facit. c. i. de no. op. nūci. **I**tē cāo
nes dicuntur leges. vt in. c. nicena. xxxi. di. hoc apte sentit
ista glo. relata ad tex. & tene semp̄ m̄tū h̄ dēn̄ q̄ facit ad cō
similes qōnes & poterit adducere h̄c materiā contra con
trabentes matrimonium impediēte iusticia publice bōe
statis. **Abbas.**

Super a nobis. **A**usufructuarius
sine cōsensu d̄ni
donas rē ip̄az vxori propter nuptias non trās
fert in eam plus iuris q̄ ip̄se habeat. **I**dem de eo qui sub
conditione adimente habet rem in hereditatem vel in fe
dum hoc dicit. primo duplex questio. sc̄do vtriusqz solutiō
ibi nos. tertio quedā instructio ibi illud. prima & f. cunda
pars diuiduntur in duas. quia quelibet ponit qōnem & so
lutiōne vt patet in littera. **C**asus l̄alis. **A**liquis dedit
§ § § iij

alicui aliquam terram non in feudum vel hereditatem: sed tamen quod diu vinceret possidenda. ille postmodum partem illius terre dedit uxori sue in donatione sua propter dotem. decessit vir. quiritur virum uxorem eius prefata donatione bene debeat dicitur vixerit et tenere cum ecclesia dotes, ptegere tenetur viduarum. Secundo potest alia questio. Aliquis dedit alicui et heredi suo de legitimo matrimonio nato in hereditate vel feudum aliquam terram. postmodum preter ipsius terre uxori sue dedit in dotem. Queritur an donatione illa de iure possit bene. consultus per. ruit quod regulariter nullus possit plus iuris in alium transferre quam habeat. vir predictus non potuit uxori relinquere quod ei non licuit: nisi quoad vixerit possidere: nec mulier illa terram illam habere potest. nisi ille ad quem terra illa spectat donationi voluerit consentire. Et idem est in secunda questione dicendum. nam licet ecclesia in causis viduarum fauorabilis debeat esse. tamen in iusticiam non est eis fauor ecclesie concedendus. In fine dicitur quod uxori dicitur dotem dare viro: vir autem uxori donationem propter nuptias. Ber. ¶ Non tres species concessionis que de re aliqua fieri possunt. nam quandoque datur seu conceditur in hereditate. id est ut possit donatarius ad libitum disponere et heredem in illa instituere sicut in re propria. Quisquid conceditur in feudum. ut vtile dominium transferat in vasallum. directum vero remaneat penes dominum de quo in c. i. de feudis. Quisquid conceditur donec vixerit is qui recipit. et videtur hoc casu concessus usufructus rei. ¶ Item non quod ecclesia tenetur defendere dotes viduarum non tamen in iusticiam. Ex quo non quod ratione fauorabilis et pie cause non est alicui inferenda iniusticia. facit ad illud vulgare. vnum altare non esse discipiendum ut coperiat aliud. c. cum cam. de preben. ¶ Item nota ibi et heredi quod appellatione heredis quisque veniunt filij legitimi tantum. de quo tamen dicendum ut plene non. bar. i. l. gallus. ff. de li. et post. ¶ Item non quod usufructuarius potest ius suum alij concedere in vita sua. ¶ Item non quod vasallus potest concedere feudum seu partem feudi in dotem seu donationem. propter nuptias. Et dicitur hic in. quod ex causa dotis aliter non permittitur alienatio feudi. et non bene hoc dicitur de quo vide quod plenius non. in. c. que in ecclesiis de p. h. ost. dicitur quod et ex alia causa potest alienari dummodo ad ipsos vel hereditatem non. in. c. si. ne prela. vi. su.

¶ Ultimo non quod dominus consentiens alienationi facte de re sua sibi preiudicat. Dotes etiam colligere in fine. quod consulens de v. vocabulis. pprijs. hic. n. papa quodammodo reprehendit istud de ineptitudine vocabulorum in eo quod in consultatione dicebat virum dedisse uxori dotem. nam debebat dicere donationem propter nuptias. Possent tamen intelligi tex. proprie. put dixi s. c. pri. ¶ Oppo. videtur enim bene lra sine dubio. nam soluto matrimonio donatio debet redire ad virum sicut dos ad mulierem. ut. j. c. si. ergo ista uxor non posset compellere retrorem huius rei et si fuisset. ppria mariti ex quo vir erat mortuus. Sol. doctores intelligunt ut decre. bene dubium quod erat pactus vel consuetudo ut uxor superstes lucraretur donationem. propter nuptias vel saltem in vita sua teneret. sed ratio decidendi in contrarium patet in littera. quod maritus non potuit plus iuris. et. et ex hoc non quod maritus non potest sibi retinere partem dotis sed consuetudinem loci si res dotalis fuit concessa uxori ad vitam suam. ex quo colligitur quod resolutio iure auctoris resoluit ius successoris c. cor. rex. ff. de pig. l. lex vec.

Per vestras. Marito uigente ad iopiam pro dote satisfactio potest peti. Ita sumat abb. et sic bene intellectum esset hic casus singularis qui non est alibi. sed inheredo verbis littere potest sic sumari. Vir agens pro dote non oino excluditur ex eo quod vergat ad inopiam nec precise cogit satisfactio vel tra facultate. ppria. sed dos sibi assignat sub cautione quam prestare potest. et si per istam cautionem non esset sufficienter. pui sum consumptioni dotis deponetur dos apud mercatores. ut de honesto lucro vir sustineat onera matrimonij. b. d. fm intellectum quem teneo. et est casus nobilis et quotidianus. dicitur. nam in prima consultatione. in secunda responsio cum mandata ibi cum ergo. Prima pars ponit cause delegationem actoris petitionem rei exceptionem. et iudicis interlocutionem. Secunda ponit duas causas mandati alternarij quod inter illas interserit.

Casus lra. Inter. b. virum et uxorem suam coram consilio ciuitatis ianue super quibus summa pecunie ipsius mulieris quod uidebat coram quibus. d. b. petebat dotem uxoris sibi assignari. mulier dicebat esse quod assignari non deberet ei cum ad iopiam uigeret nisi cautionem prestaret de dote saluanda. Et quod ea a se expulerat. et ad inopiam uigere uidebat iudices. pronunciarunt quod dos illa non assignaretur eidem. nisi prestaret idoneam cautionem sub ipsa non putata. et sic dos illa remansit penes quendam magistrum. r. postmodum uo dicitur. b. ipetrauit lras ad archiepiscopum et archidiaconum ianuen. circa illud magistrum. r. sup. dote p. ca. Iudices dicitur magistrum. r. ad sua p. scia citauerunt. coram quibus dicitur. b. petebat a dco magistrum. r. dote uxoris sue. Sed idem. r. exceptiones opposuit quod ipse uxor suam a se repulerat et tacita uitate super lras ipetrauerat uxor quod alia vice. sup. eadem dca quod mota fuit coram consilio ciuitatis et pronunciatum est quod super pmissum est. Iudices cum d. b. p. stitisset eisdem p. ceperunt eisdem ut de dote saluanda cauere et uxorem reciperet. Sed cum ipse cautiones prestare non possit ad ipsam istam dno pape h. rescribere curauerunt. u. d. n. papa his pmissis mandauit eisdem. Quatenus dote faciat assignari eisdem sub ea cautione quam pre. prestare. vel saltem alicui mercatori eam committat: ut de pte honesti lucri dicitur uir onera possit missionij sustinere. ne occasione dotis detere: uxor a viro dimissa. vel uir qui dimisit uxorem adulterij reatu incurrat. satis enim potest ei credi modice dotis. cui creditur corpus uxoris. Ber.

¶ Non par. optimus ex tex. quod ecclesia potest se impedire de dote non solum in fauore viduarum. ut. s. c. pr. s. et in fauore mariti petentis dote sibi pmissa et sic facit p. opi. In. qua tenigi i. c. latoz s. q. si. sint le. nisi dicat ut dixerit quod iste actor erat pauper et misabilis p. loa id potuit recurrere ad ecclesiam. lxxvij. di. i. c. i. Et ex hoc intellectu non quod pauper et misabilis p. loa potest alium p. uenire coram iudice ecclesiastico. p. h. c. sup. qbusda. j. d. v. fi. et c. significat ubi p. ino. de of. deleg. et tene meti utrumque dicitur nam reus h. erat laicus quod p. ex eo. quod p. fuerat p. uer. coram consilio ciuitatis. ¶ Non ar. optimus ex tex. quod uir potest repellere uxorem si dos sibi pmissa non soluit. quod cujus ex dote teneat sustinere onera missionij. ut i. c. salubrit. j. d. v. suril. et i. l. si cum dote. s. si marit. v. sin. aut. ff. so. ma. p. reusare h. onera. ex quo non h. v. sumat emolumenta et p. nonter. p. bar. h. lra quod et uxor ex hac causa abiecta potest maritum agere ad dote sibi pmissam ex quo partem se reddit soluta dote uxorem reassumere. et h. sentit host. h. Ex quo et infero maritum si teneri ad tradendum uxorem dote p. sibi non soluta. Quid autem si quis ducit uxorem sine dote. dicitur quod maritum tenet ea aliter de suo sed statum p. doe. ita notat ut ino. b. et gl. i. d. v. sin. ar. facit tex. i. l. q. si nulla. ff. de relig. quod bene nobis. ¶ Item non quod si obligatus ex iuris dispositione ad prestandum cautionem idoneam ut fideiussoria seu pig. rancia illam prestare non potest admittit p. stas ea quam potest pura iuratorijs p. h. iura alle. i. gl. anpe. et ad hoc solus altari iste tex. quod t. lra s. no. i. c. si. s. d. pig. ¶ Item non casus singularis qui non est alibi de iure canonico quod ex pecunia depozita apud mercatorem licite potest capi pars honesti lucri. et sic ex pecunia cum misterio alteri potest p. uenire honestum lucrum. et facit optie h. lra i. ar. ut solui mercari ex pecunia possit agere de debitorum morosum ut soluat loco intere id quod verifiliter fuisset lucrata ex pecunia tradita. de quo vide quod lra? dixi in c. p. q. s. j. de usuris. ¶ Sed quod quilibet fiet ista depositio apud mercatorem. id. an. dicitur quod mercator prestabit cautionem de pecunia integram restituenda. et de pte lucri reddenda. ita quod copelato lucro cum dano de eo quod superest de lucro soluat certa pars pro oneribus missionij sustinendis ad hoc istum. p. soc. i. s. de illo. et in l. si non fuerit. s. aristo. ff. eo. et ad p. m. d. de cautione p. stada a mercatore adduco. l. ij. ff. so. ma. ¶ Non. singli h. d. m. quod nescio alibi. nam ex hoc infero vnum mirabile ut pecunia possit depozita apud mercatorem cum h. ut capitale sp. sit saluum. et quod de lucro soluat certa pars. Et vide hac questione plenius tracta p. host. i. summa i. u. de usuris. i. s. an aliquid ubi tenet exp. se valeat pactum ut depones pecuniam non scriat danum in capitali. mouet quod h. pactum non est sed propter nam p. c. pactum autem scribitur propter nam p. c. v. l. i. ff. de positi. et i. c. unico. s. d. p. moda. dicit tamen postea quod si capitale est p. ditum cau. fortuito deberet depones dimittere in toto aie. s. ego non credo quod talis honesta et licita societas quam

possz ptinger qz ponēs opaz sciret dānū i opis amissis 7 i capitali pecūie qd ē nāz societatis. cū societas sit qdā finitas. l. vey. ff. p. soc. h. ar societas eēt potius leonina. l. si nō fuerit palle. 7 pro hoc allego bo. gl. in. c. pleriqz. xiiij. q. iij. que dic ad hoc vt societas sit honesta 7 licita iter ponētē pecuniā 7 ponētē opam o3 qz ponēs pecuniā sentiat de lucro 7 de dāno. hāc ēt sniam vī iudicio meo sentire cal. in re petitōe. c. navigāti. j. de vsuris. Et ad. s. de illa. q. multuz ob. vbi vī valere pēm vt alter nō sentiat de dāno sed de lucro. rñdet Cal. qz d3 itelligi non de capitali sed de dānis 7 lucris cōtingētibz saluo capitali. Ego vō do aliā solonem. clariorē. dico. n. q. ille tex. pcedit quo ad ponētēz opam. ē enī licitū 7 honestū pactū ex psona ipsius: vt ipse nō sentiat dānū in opis. s. amissis in capitali. rō qz ipse sentit dānū in opis. nā tm affert opa illius qzti pecunie alterius qmū vt ibi ter. dicit opa 7 industria pōt esse tāta vt valeat pācū vt ipse lucrēt duas pres 7 tertiā hēat ponēs pecuniāz. In dubio aut cū duo pōt sociatē 7 vnus ponit pecuniā 7 alter opam vī actū vt lucrū eq̄lizer diuidat iter eos: de h est gl. nōbilis quā oēs tenēt in. l. i. C. pro soc. nec ista lra p̄ dicit p̄dictis cū nihil dicat vt capitale debeat esse saluū nec est speciale in pecuniā dotali vt qdā fōntauerūt. qz ēt. p. re dimēdis capti. nō lz fenerari. vt in. c. sup. eo. j. d. vsuris. qm imo tex. iste apte dicit vt capiat ps de honesto lucro: nec ēt credas qz sit licitū a pncipio pacisci vt habeat deponēs. x. pro cōtenario vel aliā qzntatē sicut faciūt qdā vidue credētes hoc eis licere 7 solēt aliq ad eaz defensionē allegat istū tex. cū illa opi. Jo. an. Certe h nō est licitū qz non lz ex pacto quātūcūqz minimo capere ex pecuniā si non subiecit se periculo. xiiij. q. iij. p. totū 7 h nōbis. In gl. ij. ibi audiri nō debuit. sed h vī p̄ tex. vbi fuit auditus restitutiōe prius nō facta. Host. dicit 7 bene qz ille q dotem p̄miserat cū cōueniret ex p̄missiōe sua nō poterat obijcere de spoliatio ne mulieris marie cū ipse dedisset cām huic spoliatiōi dotē nō p̄stando. nec obstat si dicat qz ex quo nō sustinebat onera m̄mōnij nō debebat audiri petēs dotē qz f3 eū iste paratus erat vxorē reassumere soluta dote. 7 h mibi plz. licet In. dicat qz illa exceptio qz vxorē abiecerat nō erat vera in facto. nā dico qz p̄supposito qz esset vā nō tenebat subit onera m̄mōnij ex quos dos sibi nō soluebat: nisi velis dicere qz ex quo recepit p̄missiōē ab extraneo debebat agere p̄ extraneū 7 nō repellere mulierē. arg. in. l. si extraneus ff. de iure do. 7 satis h possz admitti in marito diuite. s3 iste erat paup vt d3 in lra. In gl. in v. sacra vitate. nō glo. qz lre ipetrate ad delegatū sunt surrepticie si in eis nō fiat mētio d. p̄cessu negocij corā ordinario. 7 idē sentit glo. in. c. vt debitus d. appel. Sed tunc ob. iste tex. vbi h exceptio non fuit admissa. hoc p̄riuz multipliciter soluit. p̄mo qz ob hoc fuit appellatū 7 papa. puidit. vt sequit in lra vel qz isti iudices nihil noui fecerunt sed adheserūt snie illoz consūū vel p relationē retulerunt negociū ad papā vel fm Host. snia consulum erat nulla tanqz obligans istum pauperē ad im possibile. l. si. ff. de sen. sine ap. 7 sic nō fuit opus de tali sententia mentionē facere in lris. Nō bene hoc dictuz qz d p̄cessu nullo seu snia nulla coram ordinario nō est opus facere mētionem in ipetatiōe lraz sup eadem cā queadmodum nec d p̄oribus lris nullis d quo vide glo. in. c. ex tēno re de rescrip. 7 in. c. suggestū d iurepa. 7 in. c. cum nostris de concess. p̄ben. In glo. in v. ad inopiā. nō so. glo. qz lz aliqui hanc limitationē teneant ad iura ciuilia allegata in p̄n. glo. m̄ cōiter nō tenet maxime per legistas in. l. vbi. C. de iure do. 7 ibi per Ci. 7 plenissime bar. in repetitiōe. l. si constante. ff. so. ma. Et cōclusio cōis legistaz qz qualiter cunqz maritus vgar ad inopiaz etiam si sine culpa sua pōt vxor agere ad dotem. pro hoc iste tex. vbi nō pōderat culpa istius mariti. sed solū qz videbat vgere ad inopiā 7 scial qz varia iura emanauerūt in hac mā. p̄mū fuit ius. ffoz. vt in. d. l. si cōstāte. vbi d3 qz si subā mariti nō sufficit ad satisfactiōē dotis 7 alioz creditoz pōt vxor repetere dotē p̄stea emanauit ius codicis. vt b3 i. d. l. vbi. 7 ibi disponit qz

si marit⁹ ita se gerit qz vgit ad inopiā pōt vxor repetere dotē. 7 sic puidit lati⁹ qz ius. ffozū. qz nō regrit. vt subā mariti nō sufficiat sed satis est qz vgar ad inopiā. vtputa qz est nobilis. 7 vult facere sumpr⁹ vltra qz patiā facultates sue Tertiu fuit ius auctēricoz vt habet in auct. d. eq̄litate dotis vbi d3 qz si marit⁹ male icipit vni subā sua pōt vxor repetere dotē. 7 puidit ad huc latius qz ius codicis. qz p̄supposito qz nō vgar ad inopiā. vtputa qz ditissimus est ex quo iamē male vni subā sua pōt vxor sibi repetere dotē. vni in quolibet istoz casuū pōt vxor ad dotē agere 7 forit⁹ excipe p̄ maritū petere dotē. vt h. ita nōnter voluit bar. in. d. l. si cōstante. 7 sic nō debemus hie respectū vtrū sit suspect⁹ de dilapidatiōe an ne. sed satis est qz sumus in aliquo dictoz casuū. Ius. n. r̄met in istis casibz cōsumptionē dotis. 7 scias qz vxor pōt in his casibz nēdū agere ad dotē sed ēt ad donatōnes a marito sibi factā pp nuptias vt est tex. nō. in. d. l. vbi nāz dos 7 donatio pp nuptias subijciunt hodie oneribus m̄mōnij vt ibi. Et ex his hēs vni nōbile effectū istū donatiōis pp nuptias. vide alios. j. c. pxi. Sed hūc oppo. p̄ istū tex. d iuribus ciuilibz supius allegans. nā in eis d3 qz in dictis casibz pōt vxor repetere dotē vt sibi assignet. h at nō assignat vxori sed ipsi marito cū cautōe vel deponitur apud mercatores. 7 cū isto tex. videt aliquatenus cōcordare tex. in. l. si cū dotez. ff. so. ma. vbi dos sequestratur pp suspicionē mariti. Sol. do. an. p̄ dicit qz istud. c. limitat illa iura supius allegata vt loquit iste tex. qm vxor a pncipio p̄rit cū paup 7 iō est qd sibi iputet. vni pcedet vt h d3. 2. h dicit qz vtrūqz remediuz pōt obseruari plus tm sibi plz pcedēs so. s3 In. quē nō allegat do. an. dicit qz vxor erat suspecta seu n̄ erat idonea ad dotē recipiēdā. iō sit depositū apud mercatores. 7 hāc so. sentit bar. in. d. l. si cōstāte. dicens qz si mulier est idōea 7 industriosa dos sibi restituet vt alat se 7 maritū 7 liberos. d. l. vbi. alias fiet seōstratio. put d3 i. d. l. si cū dote. 7 sic ēt pōt r̄ideri ad istū tex. Itē vt dicit Inno. satis h3 vxor si deponit apud mercatores loco vxoris. 7 bec solu. est bona. Iste tm tex. puidet d vno qd nō repit i iure ciuili qz reuertit dos penes maritū vgerē ad inopiā si p̄stat cautōne 7 ex hoc sumit vna singularis limitatio ad totū titulū. C. ne fideius. do. den. vbi d3 qz fideiussores nō p̄nt interuenire pro dote restituēda a marito ne oriat p̄fidia inter vix 7 vxorē. nā pcedit illud nisi maritus vgar ad inopiam tūc. n. licite p̄nt interuenire fideiussores pro dote soluēda 7 restituēda: vt h est tex. valde singularis 7 ad h allegat eum Bar. in. d. l. si cōstante. 7 hoc teneas. lz io. an. timore hui⁹ tituli dixerit qz h d3 intelligi d cautōne iuratoria. qd certe nō pcedit. qz papa dicit vt prestet quā pōt nā iuratoriā qz libet prestare pōt sit qztrūcunqz pauper. ergo nō intelligitur simpliciter d iuratoria. si ergo potuisset maritus prestare fideiussoziam vel pignozatiā fuisz obligans ad illam p̄standā 7 sic potuisset interuenire fideiussoz pro dote restituēda. Tan. dicit qz forte iste tex. pcedit ex cōsuetudine loci. 7 nō hanc solutionē in se vt valeat cōsuetudo vt marit⁹ p̄stet fideiussozē pro dote restituēda qd nō puto pcedere cessante cā. qz nō videt rōnabilis. ar. in. d. l. i. C. ne fideius. do. dē. Et ad p̄dicta vide In. hic qui dicit qz ista cautio p̄stat p̄ maritū vt euitet restituēdōē dotis. dic etiam clari⁹ qz ista satisfactio exigit a marito in fauorē suuz vt releuet se ab onere dotis restituēde. nā maior p̄fidia 7 maior scandalum orit cum dos ex toto eripit a manibus viri qz quādo administratiōe sibi relicta p̄stat ab eo cautio. 7 sic cessat p̄bibitio illius ti. ne fideius. do. den. cū hoc fiat in fauorē ipsius mariti. Sed quero qz tex. h loquit alternatiue vt dos soluat a marito sub cautōe quā p̄stare pōt vel vt mercatori cōmutat 7 c. cui dabitur optio illius alternatiue. Quidā dixerunt qz vbi p satisfactiōem nō esset sufficēter p̄sum periculo dotis. pōt vxor petere vt fiat depositū apud mercatores. Ego credo totū hoc relinquēdum arbitrio iudicantis: vt si videat cautioez sufficere sit cōtēntus p̄ma p̄te alternatiue. si videat nō satis cautū faciat fieri depositiōnem seu tradat vxori fm distinctionē p̄dictā. nāz in alternatiue

iuris optio dat iudici nisi vba dirigant ad partē vt dixi i. c. a crapula. de vi. 7 hone. cle. 7 ibi gl. vbi vide. **¶** Alteri q̄ ritur qd si vxor a p̄ncipio p̄xit cū paupere vel cū v̄gente ad inopiā vel cū male v̄tē subā sua: nūq̄d possit agere ad re- petitionē dotis: vt. s. dictū est. 7 v̄ q̄ nō q̄ semel approba- uit mores illi. vt. xxij. q. v. hōrēdus. 7 in. l. fi. **C. de spō.** **¶** Contrariū t̄z bar. i. d. l. si cōstāte. qz nō potuit vxor p̄ tacitū pactū sibi p̄iudicare 7 pro bar. v̄ h̄ tex. nā publice v̄lita- tis est vt dos remaneat itēgra mulierib⁹. l. i. ff. solū. marri. **¶** In gl. pe. in fi. hoc nō p̄cedit de iure canonico: qz nō re- netur curator aīam suā impēdet cōmodis pupilli. xlvj. di. in. c. sicut nec suo. 7 qd̄ ibi nō.

Donatio Prima ps demonstrat qm̄ 7 q̄li- ter donatio facta iter coniuges valeat vel reuocata itelligat. in 2° docet an reddē- da sit dos 7 donatio pp̄ nuptias soluto m̄rimōio sc̄da ibi sane. Et h̄ diuisio sufficit pro sūmario qz decre. sa- tis sc̄p̄sam sūmar. **¶** Casus l̄ialis. **¶** Quēsitū fuit a papa v̄x̄ iter v̄x̄ 7 vxorē durate m̄rimōio donatio binc 7 inde sc̄a teneat. **¶** R̄iz pa. qz donatio durate m̄rimōio iter cōiuges sc̄a ex qua alter fiat locupletior 7 alter paupior: firmitatem nō h̄z: nisi donatio cōfirmet obitu donatoris. **¶** Et donatore v̄. uere penitus euanesct: si reuocet ab eo tacite vel exp̄sse: vel si p̄i^o moriat q̄z dōationē accepit. **¶** Sane d̄r i illo. s. qz soluto m̄rimōio dos redire d̄z ad mulierē 7 donatō ad v̄x̄ nisi d̄ cōsuetudine p̄iuz obtineat: v̄ nisi ex pacto facto inter v̄x̄ 7 vxorē de lucrāda dote 7 donatiōe pp̄ nuptias p̄iuz inducat: 7 pactū istud equale d̄z esse ex v̄traqz parte.

¶ Ber. **¶** Mō regulam qz nedū de iure civili sed et canōi- co nō valet donatio sc̄a iter cōiuges cōstāte m̄rimōio dū- modo ex illa donator efficiat pauperior 7 recipiēs locuple- tior. a p̄io q̄ vbi donator nō efficiet paupior vel recipiēs locupletior valeret donatio. qd̄ qm̄ cōtingere possit dic vt in glo. ij. **¶** Et que fuit causa huius prohibitiōis dic vt in. gl. i. **¶** Sc̄do nō qz donatio sc̄a constante m̄rimōio nō est oīo nulla. nāz vt vides p̄firmat obitu donatoris eo ex̄ite in ea dez volūtate. **¶** Tertio nō tres casus in qbus p̄sus reuo- cat donatio sc̄a p̄stante m̄rimōio. ita vt nō cōfirmet obitu donatoris. p̄m̄ si donatio fuit tacite reuocata p̄ donatorē sc̄dus si exp̄sse 7 pone ex̄plū vt in glo. iij. tertio casus si p̄- us moriat donator. **¶** Mō in. s. sane. qz de iure cōi soluto m̄rimōio nihil lucrat marit⁹ de dote vxoris: nec vxor de donatiōe sibi sc̄a a marito pp̄ nuptias sed dos itēgra redit ad mulierē siue ad ei⁹ herede 7 donatio pp̄ nuptias ad virū seu ad ei⁹ herede. **¶** Itē nō qz valet cōsuetudo de lucrāda dote vel donatiōe pp̄ nuptias soluto m̄rimōio. 7 fori⁹ va- lebit statutū. cū statutū h̄eat cōsensum exp̄ssum: cōsuetudo solū tacitū. l. d̄ qbus. ff. de legi. **¶** Circa it̄lectū decre. p̄ q̄ro nūq̄d donatio iter cōiuges indistincte annullaret. dic qz regu- lariter phibet donatio oīno pura. 7 illa d̄r pura donatio q̄ nulla rōne cogēte fit. sed sola liberalitas est cā donatiōis. l. i. ff. d̄ dona. 7 in. l. donari. ff. d̄ re. iū. iō donatio remunerati- ua nō phibet inter v̄x̄ 7 vxor. vt in. l. qz aut. s. si vir. ff. d̄ do- na. iter v̄x̄ 7 vxor. vbi p̄z qz si marit⁹ donatit v̄nā rē vxori 7 vxor aliā marito fit h̄cunde cōp̄fatio. **¶** Et p̄ h̄ notāter di- xit bar. in. l. si volūtate. **¶** C. d̄ dote. p̄m̄. qz si nobilis nubit plebeio p̄t sibi cōstituere dotē aīo donādi. l̄z cōferat i tē- pus m̄rimōij. qz ista nō est simplex donatio q̄ phibet in- ter cōiuges. sed ē remuneratiua. qz nobilis nubēdo plebeo v̄ sibi quoddā munus cōferre. 7 sic maritus donādo v̄ re- munerare. 7 nō simplr̄ donare ad h̄. l. aq̄lus. ff. de dona. 7 vide. qd̄ nōt gl. in. d. l. donari. 7 bar. in. p̄m̄io. ff. ōz. 7 sic limita istū tex. 7 multa alia iura annullātia h̄ac donatiōez. 7 h̄ nobis qz nō solet tāgi h̄. **¶** Sc̄do q̄rit qm̄ alter d̄z fieri lo- cupletior 7 alter paupior. **¶** So. paupior fit donator qm̄ tra- dit d̄ subā sua ita qz dimittit p̄rimōiū suū. vt in. l. si spon- sus in. s. maritus. ff. e. n. secus q̄ si repudiat hereditatez vt veniat ad vxorē sibi substitutā. nā tūc nō acgrēdo nō dicit fieri paupior. 7 idē in simili casu locupletior fit recipiēs qm̄ p̄seruat sibi rē donatā vel eā exp̄dit in v̄tlē cām. **¶** Sec⁹ aut

si inutiliter exp̄dit. puta vxor emit sibi v̄nguēta vel cōsum- p̄sit in cōiunio fiendo vel aliter inutiliter. tūc. n. illa talis do- natio nō reuocat. qz vxor nō est effecta locupletior vt in. l. qd̄ aut. s. si vir. ff. e. secus esset si heres mariti inutiliter ex- p̄dissz. qz tūc tenet reficere. vt i. l. qz de bonis. ff. ad. l. fal. qz satis est qz donatori fuerit effectus locupletior. **¶** Ter- tio q̄rit nūq̄d h̄ donatio p̄firmet iuramēto vel salte valeat vigore iuramēti. **¶** Quidā voluerūt qz nō. qz fuit phibita p̄- p̄ter bonos mores ne marit⁹ 7 vxor ex nimio amore se spo- liarēt adinuicē. l. i. 7. ij. ff. e. sed iuramētū p̄ bonos mores nō valet. vt in regula nō est obligatorū de reg. iū. l. vi. 7 h̄ est ps multū phabilis. sed opi. s̄ia cōiter tenet p̄ doc. vt nōt bar. in. l. sigs pro eo. ff. d̄ fideiū. **¶** Joā. de lig. in cle. romani de iureiū. vide p̄ do. An. in. c. cū cōtingat. e. ti. de iureiū. optie facit ille tex. p̄ ista 2^a parte nec ob. qd̄ dixi d̄ bōis mo- rib⁹. qz d̄z itelligi qm̄ iuramentū est p̄ bonos mores nāles nō aut d̄ bonis morib⁹ ciuilib⁹. nā omne iuramētū p̄ legez p̄t dici p̄ bonos mores ciuiles. qz q̄libet lex est fundata su- per bonis morib⁹ ciuilib⁹. iij. di. erit aut lex. sed videmus qz in multis casib⁹ t̄z iuramētū p̄ legē vt. d. c. cū cōtingat. 7 in. c. debitorēs. e. ti. **¶** Quarto q̄rit in. s. sane. v̄trū dos re- deat indistincte ad mulierē sol. ma. dic qz nō. sed tex. verificā- tur. qm̄ ip̄a mulier donauit dotē de p̄pa subā. v̄n̄ debes sci- re qz aut extrane⁹ cōstituit dotē mulieri. aut mulier sibi ip̄si. aut p̄ pro filia. 7 extraneū appello quēlibet qz nō h̄z mulie- rem i p̄tate. vt dicit tex. in. l. vnica i. s. accedit. **¶** C. d̄ rei vro. acti. p̄ casu qm̄ extrane⁹ cōstituit dotēz tunc aut stipulatus fuit dotē sibi reddi soluto m̄rimōio 7 reuertit dos nō ad mulierē. sed ad illū extraneū. **¶** Aut nō fuit stipulatus vt sibi redderet 7 v̄ tunc donare ip̄si mulieri. 7 sic redit ad ipsam mulierē vt est tex. nō. i. d. s. accedit. **¶** Sc̄do casu qm̄ ip̄amet mulier cōstituit sibi dotē: tūc dos ad eā reuertit 7 fingitur stipulata dotē sibi reddi. vt. d. l. vnica. **¶** Tertio casu qm̄ p̄ cō- stituit pro filia aut fuit stipulat⁹ dotēz sibi reddi 7 redit ad p̄rem aut simplr̄ 7 tūc si p̄ emācipat filiā efficiet filie. si autē pus moriat mulier. actio cōpetit p̄i. l. ij. ff. solu. m̄rimo. 7 i. d. l. vnica. 7 dicit h̄. **¶** In. qz dos hoc casu redit ad p̄rem qm̄ filia p̄decessit et si ext̄t liberi ex ipsa filia p. l. dos a p̄re. C. solu. m̄rimo. 7 nobis singl̄r hoc dictū vltimū. nā canoniste cōiter trāseūt cū hoc dicto: 7 idē v̄t tenere gl. in. d. l. dos a p̄re. plenissime disputat bar. in. l. post dotēz. ff. solu. marri. **¶** Et tandem sequit istā p̄rez sed multi tenuerūt p̄iuz vt ipse refert. **¶** Et ex hoc habes casum in quo dos m̄is non ve- nit ad filios qm̄. l. dos fuit. p̄fecta a p̄re 7 filia moriat nō emā- cipata viuēte p̄re 7 cessat hoc casu regula illi⁹ aūc. qz in suc- cessiōe p̄ma cā est filioz. de qua in aūc. in successiōe. C. de suis 7 legi. **¶** Ultimo querit quid inredat ista l̄sa in fi. duz dicit qz valet pactū de lucrāda dote 7 donatiōe pp̄ nuptias soluto m̄rimōio dū tamen fit equale bincinde. **¶** Solū. dicit Inno. qz post nuptias contractas debet esse equale dotis 7 donatiōis p̄pter nuptias 7 etiaz luci querendi. nō. n. potest augmentari dos qm̄ augmentet donatio pp̄ nuptias argumen. in. l. fi. cū aūc. sua. **¶** C. de dona. ante nup. **¶** Item si fit pactum de lucranda dote debet fieri pactuz de lucrāda donatiōe propter nuptias per ipsam mulierēz. vnde si fit pactuz soluz de lucranda dote extendit ad donatiōez. p̄- p̄ter nuptias. vt mulier lucret donatiōē pp̄ nuptias viro p̄m̄oziēte. si aut pactum fuit de lucrāda maiori parte dotis q̄z donatiōis p̄pter nuptias. tunc pactū de maiori redu- cit ad minorem quantitātē. l. fi. **¶** C. de pac. conuen. tam sup- do. 7 procedit hoc vt dixi post nuptias p̄ctas. 7 hoc factuz extitit ne fraudibus excogitatis veniant coniuges p̄ probi- tionem sc̄am ne fiat donatio constante m̄rimōio sed an- te nuptias. dicit Innocē. qz potest esse disparitas in dote 7 donatiōe pp̄ nuptias 7 in quantitate luci alle. l. ex morte C. de pac. conuen. super dote. 7 nō hoc dictum sed iudicio meo tex. videtur hodie de iure auctentiorum in auctenti- ca equalitas. eodem titulo. de pac. conuen. qz dos 7 donatio debent esse equales. 7 pacta de lucro dotis vel donatiōis debent esse equalia. **¶** Et ita seruat in hac

ciuitate vbi cōiter donatio ppter nuptias ē eiusdeꝝ quan-
tatis cū dote sed in multis locis nō suat. vñ vt ibi dicit gl.
illa autē est sublata hodie p̄ p̄suetudinē q̄r cōstituit dos 7 se-
pe nulla donatio fit a viro. sed tu dic p̄suetudinē suādā vbi
viger als sua dispōnez bui' autē. 7 tene eā mēti. S3 tu dice
res qd opaf ista donatio pp nuptias q̄ fit a marito cū mari-
tus et teneat bona donata p̄state m̄rimonio. 7 facit fructus
suos. soluto vō m̄rimonio redit ad eū. p̄mū p̄bat in. l. vbi.
C. de iur. dot. 2. p̄bat h. So. dicit Jo. an. p̄. De. 7. Ab-
batē q̄ opaf multos effect. p̄mū pp pactū qd fit de lucrā
da dote. nā extēdit in fauorē mulieris ad donatiōē pp nu-
ptias. vt sic marit' ex peccato lucrā doteꝝ p̄mōtia vxore
ita vxor lucrā illā donatiōē p̄mōtio viro vt h. 2. fortius
ius h3 mulier in reb' sibi donatis pp nuptias in dote recu-
perāda q̄ in alijs bonis mariti. nā in alijs bonis pōt vxor
renūciare iuri hypothecaz sed in istis reb' donatis nō. vt
sic fit vñ possit p̄suli mulieri i dote recuperāda de quo i autē.
fue a me. C. ad vell. dixi plene in. c. puenit d emp. 7 vñ. vbi
vide. tertio opaf q̄ marito v̄gēte ad inopiaz vxor pōt ē a
creditorib' mariti v̄dicare tā dote q̄ donatiōē pp nuptias
nā debēt deseruire onerib' m̄rimoniū vt. d. l. vbi. q̄to si vir
cōmittit adulteriū mulier pōt agere vt lucrā illā donatiōē
pp nuptias. sicut agit vir vt lucrā dote mulieris q̄n mulier
adulterat. vt in. c. i. vt lite nō cōte. vbi de hoc 7 i. c. plerūq̄
ē. eo. 7 h. nobis. Ex q̄b' fis cautus vt semp fiat ista dona-
tio pp nuptias ipi m̄ieri. 7 vide qd dixi i. d. c. puenit. In
gl. i. ibi legitimū modū. oli nō licebat donare sine insinuatō
ne vsq̄ ad trecētos aureos cuiusq̄. hodie vō valet dona-
tio vsq̄ ad quingētos abinde vltra nō valet nisi insinuet. vt i
l. sancim'. C. de do. Et ē insinuatio descriptio ipi' donatiō
nis in actis publice corā iudice. 7 fuit hoc adiuētū ne ex clā
destina donatiōe boies multū fraudent. de hac insinuatione
vide plene p̄ bar. in. l. modestin'. ff. de dona. 7 in. l. donatiō
nes. C. eo. In ea. gl. ibi sed fas nō est. doc. hic cōcludūt
q̄ aut donatio est facta cōcubine 7 valet ex quo nō tenebat
vt vxor itelligit nisi donator fuerit miles vl' cleric' vt in. l. ij.
7 qd ibi nō. C. de do. iter vix 7 vxor. dixi pleni' in. c. i. d. cle-
egr. sed ista gl. p̄cedit in m̄rimonio putatiuo. ita q̄ donator
credebat m̄rimoniū tenerē. nā tūc est eadē rō q̄ i vō m̄rimo-
nio. s3 si donator sciebat m̄rimoniū nō tenere. vel vterq̄ scie-
bat donata applicant fisco. l. cū h. star' i. ff. e. qd nō. In
gl. ij. ibi rē alienā itelligit q̄n ipsam vsucapit. Itē ibi. ff. e. q̄
si vir vbi dī q̄ si marit' dedit vxori pecuniā pro refectioe
eduū dotaliū valet donatiō q̄ten' refectio postulat. 7 alios ca-
sus i qd' v3 donatio inter vix 7 vxor. vide per Hostien. in
sūma. eo. n. §. quero que donationes ver. porro. In gl.
ij. ibi inter parentes 7 liberos. 7 h. probatur in. l. donatio-
nes. C. eo. n. 7 hoc procedit quādo donatio fit filio existen-
ti in patris potestate 7 non tanq̄ benemerito. secus si fie-
ret emancipato vel filio in potestate tanq̄ benemerito vel
ratione castrensīs peculij. de quo dicendū vt plene nō. per
Bar. in. l. frater a fratre. ff. de cōdi. inde. 7 in. l. i. in. §. nec
castrense. ff. de colla. bo. vbi etiam nō q̄ si pater donauit fi-
lio scholari libros vel pecunias pro sumptibus nūquid de-
beant computari in legitima sua. vel nūquid filius moriēs
possit de illis testari. 7 dic vt ibi aliqd de materis etiā nō in
l. ex testamēto. C. de coll. 7 vide qd nō. hosti. in sūma buius
ti. §. qualiter inuitiles ad fi.

De secundis nuptiis.

Rubrica.

Supra in precedētib' titulis dictū est de m̄rimonio in
genere nunc postremo subiicit de sc̄do m̄rimonio. vel ma-
gis ad proxima continua sic Quia diuortio facto solent bo-
mines transire ad sc̄das nuptias: ideo v̄so de diuortijs
competenti ordine subiicitur de secundis nupti. 7 scias q̄
nedum secunde nuptie approbantur ab ecclesia sed etiam
tertie 7 vltiores. vnde non solum bigamus 7 trigamus.
sed et am octogamus quis effici potest vt dicit tex. i. c. ape-
riant. vxi. q. i.

Capellani. Sc̄de nuptie nō be-
nedicunt 7 benedi-
cēs puniendus ē. Casus l̄ralis. Quedaz
mulier mortuo viro suo trāsiuit ad sc̄da vo-
ta: qdā capellan' benedixit mulierē istā tran-
seunte ad sc̄d3 m̄rimoniū: qz sc̄de nuptie benedici nō debēt.
Quēstū fuit q̄liter capellanus iste puniri debeat. mandat
pa. ep̄o suo. q̄tenus capellanū illū ab officio 7 beneficio su-
spēdat: 7 sic suspensuz ad apostolicā sedē trāsmittat. Ber.
In nō p̄ illud v̄bz capellanū. rector. e. pochie ad quē spec-
tat benedictio nuptiaz pōt dici capellan' i q̄stūp̄est illi ca-
pelle. idē verbū hēs i. c. capellan'. s. de fer. In sc̄do q̄
sc̄de nuptie nō sunt benedicēde: rōnez videbis cū gl. 7 nō.
j. eo. c. vir aut. Sed quero pro intellectu l̄re. nungd ista
pena suspensiois ab officio 7 beneficio fit ordiaria. Itē
nangd benedictus sit semp mittēdus ad sedē apostolicā
dic q̄ nō. fuit. n. ista q̄dam. p̄uifio aplica. vñ pena h casu ē
arbitraria. Et p̄ h infer' q̄ ista suspēfio de qua in tex. nō in-
fligit ip̄o facto. vt voluit host. 7 bene l3 qdā q̄ q̄nimo ex
grauitate pene putat Jo. an. istū tex. p̄cedere cū viuēte pri-
ma sacerdos benedixit sc̄das nuptias. h m̄ dicit ex antiqua
nō patere 7 ideo satis puto qd p̄dixi vt hodie attrētis circū
stātijs 7 loci cōsuetudie iponat pena arbitraria. In gl.
ibi qz sacm nō dz iterari. sentit p̄ h gl. q̄ benedictio q̄ ip̄e
dī nuptijs sit sacm qd nō approbat io. an. 7 bene. nō. n.
reperit inter. vij. sacramēta ecclie de qbus p̄ gl. in. c. veniēt
de trāsa. 7 gl. in. c. i. s. de cōiugi. fno. 7 p̄ Jo. an. sup. rubri-
ca de sac. nō ite. sed pen' est quoddam sacrale. i. sacre rei si-
gnū. ip̄m tū m̄rimoniū sacm est. vt in. c. debitū de biga. 7 vi-
de ad banc mām qd nō. j. e. vir aut.

Dominus. Dubitans de morte cōiugis
nisi p̄us certificet p̄bere non
d3. 7 si p̄rit reddat sed n̄ exigat debitū. 7 si post-
modū sciat p̄mā viuere dimittat sc̄dam. 7 tria sūt
dicta. 2. ibi si vero. 3. ibi qd h. Casus l̄ralis. Quidam
xp̄iani erant in captiuitate sarracenoꝝ. qdā de his cōiu-
gati nulla certitudine habita d morte vxor p̄bebāt sc̄da
m̄rimonia. Querebat an deberēt sic remanere cōiūcti. Re-
spōdet pa. vt nullus āmodo p̄sumat ad sc̄das nuptias con-
uolare donec ei p̄stet q̄ vxor sua de hac luce decessit. si vō
aliqs vel aliq̄ hoc nō fuauerit 7 dubitet adhuc d morte po-
ris cōiugis ei cui nupsit debitū nō denegēt postulanti. sed
nullaten' exigat ab eadē. Si vō postea p̄stiterit de vita po-
ris cōiugis stati eā reliquet. 7 ad porē coniugē reuertatur.
Ber. In nō p̄ iūcta sup̄ascriptiōe q̄ pp captiuitatē ē in-
fidelit' nō dissoluit m̄rimoniū de iure canonico. l3 secus es-
set de iure ciuili vt in. l. nō sicut. ff. de cap. sola. n. mors nā-
lis sepat m̄rimoniū vt in. c. i. 7. ij. xxxij. q. vij. 7 in. c. pe. 7 vl-
ti. j. e. Sc̄do nō q̄ existēs in captiuitate pōt p̄bere m̄ri-
moniū. Ex quo infer' q̄ existēs in carcere pōt m̄rimoniū p̄-
bere 7 t3 m̄rimoniū ex quo vis nō infer' in m̄rimonio p̄bēdo.
Et ex hoc infero q̄ si m̄rimoniū tenet qd requirit libertatem
maximā. vt in. c. cū locum. s. de spō. fortius tenebūt alij p̄-
ctus in carcere gesti de quo vide qd dixi in. c. cum locuz p̄
alle. 7 qd nō. i. l. in carcere. ff. qd me. cā. Tertio nō q̄ p̄-
bens cum sc̄da nō habita certitudine de morte prioris con-
iugis non debet illico dimittere sc̄dam sed debet debitū
reddere. non autē exigere qd itelligit vbi verisimiliter du-
bitat de morte poris. Ultimo nō q̄ si quis pendēte con-
tractu cum sc̄da certificat de vita poris si nō illico dimittit
secundaz cōmittit adulteriū. l3 a prin. non fuerit in dolo.
Et facit iste tex. in argu. q̄ l3 a p̄ncipio lingij quis fuerit in
bona fide. si tamē in processu cause instruitur de iniusticia
sua 7 cām non deserit ex tunc venit cōdēnandus in expēsis
pro hoc bo. tex. in. l. si quis inficiatus. ff. de positi. 7 ibi per
Bar. 7 ad materiam buius. c. vide quod plene dixi in. c. i
p̄sentia. s. de spon.

Vir autem. Hecue ē vel sic. Si vn' ex
cōiugib' fuit als b̄ndict' nō
dñt cōiuges de nouo b̄ndict'. In q̄ n̄ tū vir l3